

TIL tjóðveldismenninar harrarnar Karsten Hoydal, landsstýris- maður, og Hanus við Høgadalsá, løgtingsmaður

Svar og avsannan

Harra blaðstjóri!
Fari at biðja tygum gera so væl at hýsa hesum í heitaraðla blaði tygara tessvegna at taluti min undir orðaskiftinum um lógmanns-røðuna, ið varð útvarpað, ikki loyvið mær at fáa svarið til landsstýrismannin Karsten Hoydal og avsannanin til lögtingsmannin Hanus við Høgadalsá útvarpað lurtarunum:

»Tygum, harra Karsten Hoydal, landsstýrimaður, spurdu, um eg hevði vitnir uppá, at tygum høvdu verið til veitslu uppi í Mjorkadal hjá NATO-monnum.

Hartil er hjá mær at svara:
»Reseptión» er ein veitsla ella ein samkoma fyrri menn — kvinnur kunnu sjálvandi eisini vera við — ið hava hug at visa einum sam-hug og virðing.

Hæstu menn uppi í Mjorkadali bjóðuðu til »reseptión».

Tygum tóku við innbjóðing.

Um tygum drukk sterkann lög ella — eins og eg sjálvur plagi, tá ið eg eri til »reseptión» — als ong-an sterkan lög lesaði, gerongan mun.

Við at taka imóti innbjóðingini og møta til »reseptiónin» uppi í Mjorkadali sýndu tygum tygara samhug og virðing. Onnur útlæg-ing og fatan er ongum skilamanni møgulig, um tygum so seini »14. sept.» upp í røkur og undir all-mennum orðaskifti á tingi, hvørja ferð tiliki orðaskifti verður út-varpað, vilja siga okkum, at tyg-um hava ikki veitslað við monnum í Mjorkadali.

— — —
Tygum, harra Hanus við Høga-dalsá, lótu tygum úr tygara vakra »pena» búna og fóru í vísakleðini niðan á talarapall tingsins — áft-aná at eg hevði brúkt taluti mína og so státt ikki kundi fáa orðið **afur** — og vístu tygum har sum ikki einans trell móti mær, men i meiri mun sum trell móti landi og fólki okkara.

Ella skilja tygum ikki gerð ty-gara?

Og hava tygum ikki lisið avsnan-an mína sama briksli viðvíkjandi í »14. sept. »

Millumtinganevndir og nevndir sum heild hava tagnarskyldu, og henda tagnarskylda er undirstrikað sum serliga strangt galdandi fyrri uttanríkisráðgjafarmennar.

Hjá okkum er markaðarnevndin uttanríkisráðgjafarmennar.

Tygum, harra Hanus við Høga-dalsá, hávvirði lögtingsmaður, brutu tagnarskylduna, tygum hava sum limur og kanska formaður við í okkara uttanríkisráðgjafarmenn, ið tygum løsu petti úr einum loyni skjali fyrri at skaða meg, sum ikki tá slapp at svara tygum og av-sanna ta ljótu illgiting. Tygum lögdu í ein »pasus» í tí upplisna pettinum, ið tygum tóku leyst úr samanhanginum í eini frásøgn — skrivi frá embættsmanni í uttan-ríkissáðrunum — til min sum lög-mann um ein fund saman við okk-ara fólkatingsmonnum, ríkisum-

boðsmanninum, embættismonnum í státsministeriinum og uttanríkis-ministeriinum.

Tygum brutu tagnarskylduna í okkara dýrasta máli, fiskimarksmál-inum, tygum brutu hesa tagnar-skyldu fyrri at skaða meg sum polit-ikkara uttan mun til, at landið liggur so í dag, at enn — ið hvussu er ikki tá ið tygum talaði var ikki seinasti leikur fluttur frá bretskari síðu í sjómarsmálinum, og at tað tí væl kundi henda, at illgitan og grundleysa briksl tygara móti mær sum umboðandi størsta flokk í Føroyum kom at eggja bretum til seinasta og harðasta leik móti okk-um, eins og teir gjørdi í Islandi á sinni.

Annars skal eg til sannlýsingar og avsnannar av tygara háttvirði Hanus við Høgadalsá, ósannu ill gitingum taka upp aftur tað, ið eg havi sagt og skrivað um mína stóðu á fundinum í uttanríkisráðs-ins hollum á Kristiansborg; taki tað upp aftur við skjótan til fólka-tingsmenn okkara og ríkisumboðs-mannin sum sannleiksvitnir:

A hesum fundi var eg harðastur imóti at fara til samráðingar við bretar um møguleikan at biða eft-ir íslendingum við útflytingini av sjómarsmálinum.

Eg grundaði mótsstöðu mína mill-um annað við:

Vit høvdu longu givið bretum eina yvirgangstíð við at loyva teimum at fiska inn at 6 millamark-inum. Síðani vit fingi broytt trý-miliasáttmálan til 12 mil fyrri allar aðrar tjóðir.

Vildi ikki fara til samráðingar við bretar, tí lögtingið hevði tik-ið avgjörda stóðu og hevði tí rætt at fáa málið aftur til viðgerðar, aðrenn onnur enn tess samtykta stóðu á nakran hátt varð framd.

Vildi ikki hesin megin valið fara til samráðingar, sum ong-a endiliga avgerð kundi náa, um stóða lögtingsins ikki varð góðtík-i, tí tað landsstýri og tað lög-ting, sum koma at sita aftaná vál-ið, kom at hava tað endaliga orðið at siga sjómarsmálinum viðvík-jandi. Tí fyrsti útflytingardagur kundi bara verða 28. apríl 1963.

At fara til samráðingar hesin megin valið uttan at hava heimild at taka aðra enn samtyktá stóðu, men kortini vegna andstöðu breta einki endaligt úrslit kunna fáa, vildi einans skaða málið og serliga viljeiløða politiskt. Út allir føroy-ingar kendu andstöðuna so væl, at teir vistu, at t. d. »14. sept.» fyr-litsleyst vildi gríva okkum undir við øllum ósonnum og ljóstu ill-gitingum um eftirgevingarlyndi fyrri donskum fleski og øðrum donskum handelsinteressum og líkandi, sum vit hava seð so nógv av í »14. sept.» og hoyri so nógv um frá tjóðveldisagitatornum á fundum og úti millum manna.

Tað er úr frá hesum veruleika, sum er øllum, ið eru føroysk viðurskifti kunnug, at maður frá státsministeriinum hevur hildið, at tað vildi verða politiskt til ógagns

44 tíma arbeiðsvika . . .

(Framhald frá 1. síðu).

Frammanfyrirstandi uppskot er tí ikki nakað nýtt krav og ynski innanfyri arbeiðarafjaldina. Tað er í veruleikanum ein ajourføring av viðurskiftinum. Ið eru góðtikin mestum alla aðrastaðni.

Tað er eyðsæð at fremjingin av stytting av teinum innløggevandi 48 tímum um vikuna við 4 tím-um, má vera við sær ein lønar-bata, ið svarar til 4 tíma árbeids-løn.

Tað er sum viðurgjald fyrri tap-ið av hesum 4 arbeiðstímum at skotið verður uppá at økja prís-viðbótina so mikið at vinningurin skal umleið svara til 4 tíma løn. Aðrenn hækkingin við hesi lög fer fram.

Tá ið sett er at ein hækking av prísáttinum ikki skal fara fram

samsvarandi seinastu prísviðbótir-hækkingini pr. prístalsstigið, men samsvarandi hækkingini, ið næst-seinast fór fram, er við tí ætlað at veita arbeiðsfólkinum eina rætt-visa endurbót fyrri tíð við ov lit-lari løn.

Onkur hevur hildið, at arbeiðs-tíðarstyttingin vil vera við sær eina skerjing av framleiðsluni. Men royndir skulu hava prógvað, at ar-beiðsfólk, sum arbeiða ómóð og óteipað fáa í meðal meira frá hordini av litargóðum arbeiði í 44 timavikuni enn fólk, ið arbeiða longri og ofta so leingi at tey und-ir arbeiðinum kenna seg darvað av móði og máttloysi.

Við tíðarstyttingini vinnur ein við betri og ómóðari arbeiðsevnum meiri aftur enn ein kund hugast

at vundið við longri arbeiðsdegi. Afturat hesum kemur so tað, at nútímans arbeiðslagið við maskin-um og øðrum mekaniseraðum hent-leikum. Krevur arbeiðsfólksins fullu lutteku alla tíðina, tá tað er í arbeiði, og hetta kann arbeiðs-fólkjð ikki greiða til litar, uttan at hava sína fullu arbeiðsmegi og ikki vera mótt og útteipað, ið ofta bera sprenging av overving við sær, so hin arbeiðandi av tíðliga fellur frá. Óteljandi dømi eru um hetta.

Umframt soleiðis at botna í krav-inum frá tí praktiska arbeiðslag-num hevur arbeiðarafjaldin ein náttúrligan menniskjaligan rætt at fáa rúmari tíð til heimlið og at lóka aðrar síður av livinum, ið hava alstóran týdning fyrri menni-skjuna, hennara menningarstöðu og økja um gleðina við livið.

Á Føroya Løgtingi, 22. jan. 1964

Føroya Jálvnaðarfólkur.

Brev til Sosialin

Ein dani, Henrik S. Møller Kol-ding (sí lýsing í blaðnum í dag) hevur í brevi til Sosialin skrivað:

Jeg er samler af dansk posthi-storie fra begyndelsen til dato, bl. a. fra Slesvig-Holstein var dansk, danske soldater i udlandet o. s. v. Så begyndte jeg i 1962 at sætte Færoerne op. De forskellige byg-der og de få byer med de forskel-lige stempler, der har været gen-nem tiderne. Beskrivelser af byg-derne med Brevsamlingsteder, fotografier m. m., men jeg er ved at gå i stå, da det viser sig, at der herude i Danmark er forhavsende tidt kendskab til det færøske folk.

Jeg ønsker at komme i forbin-delse med en del mennesker, der kan give oplysninger, har nyere og ældre brevkort, nyere og ældre frimerker, stempler på Færoerne, som de vil sælge mig, eller ting der har tilknytning til færøsk kul-tur og fiskeri gennem tiderne.

Jeg bytter gerne eller køber kon-tant.

Jeg har også tænkt på, om man kunne komme i forbindelse med skoleklasser, der kunne levere mig oplysninger og materiale og jeg kunne så også hjælpe dem med no-get.

Jeg agter at bruge materialet til frimerkeudstillinger i forbindelse med KEUK spejdernes og Gartner-nes landsungdomsafdelinger, som jeg er medlem af.

Det duer nu ikke, at vi i 400 år har haft forbindelse med Færoerne og ved så lidt. De par linier i skole-bogen fortæller mindre end om f, eks. Ungarn — og vores interesse må da være langt større hvad an-går Færoerne og Grønland.

Tað er kanska onkur, sum hevur hug at geva eina hiðlpandi hond — tí upplýsingar um land okkara eigur ikki at vera spardur.

fyrri landsstýrið tá at samráðast við bretar uttan at kunna veita tings-ins stóðu uppá forhond góðtikna av teimum.

Leggið til merkis, at tað er mað-ur frá státsministeriinum, sum nevnr útsalaðu samráðinganna møguleiga villandi ávirkan framan-undan einum vali.

At høgga mótsðóðumenn við so ljósum eitturs- og landskaðilgum vápnum ger tað torført at fara aft-ur í státskleði fyrri at leika tann »penie» háttvirði lögtingsmaður Hanus við Høgadalsá.

I Havn, tann 24. januar 1964.

P. M. Dam

Landbúnaðurin

Urtagarðarnir kunnu føða 100 milj. menniskju

»TAD er veruleiki, at miljónir av menniskjum liða hungur, og orsøkin er at finna í tí tradíonella, avloðaða jarðabráklágunum. Frælsi frá hungri eru eini mannaættirandi, men jarðabrákið forð-ar hesum frælsi ...»

Tað er danski urtagarðskon-sulenturin H. Mosegaard, ið tekur soleiðis til. Hann kemur við nóg-um álvarsamum affinnginum í sam-bandi við jarðabrákið, sum hann heldur vera nógvi í afturhond og høvuðsorsøkin til, at 2/3 av heims-ins íbúgvum hava ov lítið at eta.

Mosegaard sigur, at tey væl røkt-aðu urtagarðsbrúkinu geva nóg-v meira enn nakað annað slag av jarðabráki. Danmark kann soleiðis lettliga føða 100 miljónir menni-skju bara við urtagarðsbrúki, og í øllum heiminum er ríkiligt av dyrkilendi at føða allar heimsins íbúgvur og nakað væl aftrat.

Og haraftrat kemur at allur inn-tøkur av framleiðslu, nýtt í hús-

arhaldinum, er nettovinningur og skattafriður, men um ein t. d. skal keypa fyri 15 kr. í jorðber-um, skal ein fyrrst vítna tað tví-falda fyrri at kunna keypa hesa nógvi

— 2802 —

SNAR-vask

centrifugerað og turkað

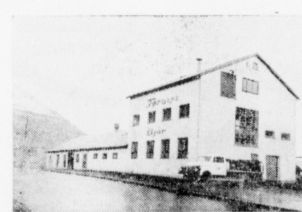
SNAR-vask

Bøgøta 14

FØROYA BJÓR Happadráttur

Happadrátturin heldur áfranj við fleiri og betri premíum. Mannagongdin verður hin sama, men fara vit at biðja tygum gera so væl at pakka hvørt sett sær og merkja tað við tyðuligum navni og bústað.

Tá tygum hava eitt ella fleiri sett av kapslum við numrum frá 1 til 10, send teir til,

FØROYA BJÓR Klakksvík

Vinningar henda mánaðan verða:

1 premia á 1 skoytur

4 premiar á 1 ks. FØROY BJÓR mineralvatn.

Umframt verða 4 kvartalspremier:

1 april 1 premia á 1 kikara.

1 juli 1 premia á 1 sykla

1 oktober 1 premia á 1 guitar.

1 desember 1 premia á 1 transistor radio

sum verður drigið millum øll sett av kapslum, sum innkomin eru í kvartalnum.

Bið um tað besta, bið um FØROYA BJÓR sjálvandi